

Magyarország Alkotmánybírósága
részére

ügyszám: IV/3013-1/2015.

1535 Budapest, Pf.: 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/3013-2/2015
Érkezett:	2015 NOV 13.
Példány:	1
Megérkezett:	2
Előadó:	↓

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Tisztelt Alkotmánybíróság 2015. október 8. napján kelt levelére az alábbiakkal kívánom kiegészíteni a Princz Géza képviselőjében benyújtott alkotmányjogi panaszt:

1. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése d) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva, az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja, továbbá az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyilvánítsa alaptörvény-ellenessé és semmisítse meg a Kúria Mfv.I.10.479/2014/9. számú ítéletét, mivel az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz való jogot.

2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell felvetnie. Nézetem szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme kapcsán mindkét feltétel teljesül, mivel a támadott ítélet – fenntartva e körben a 2015. szeptember 10-ei alapbeadványom foglalt részletes okfejtést - indokolás nélkül, önkényesen tért el a Pp. 275. § (1) bekezdéséhez és a korábbi Mt. 89. §-ához tapadó, évtizedes bírósági gyakorlat által követett és alkalmazott értelmezésétől, anélkül, hogy e kérdésnek az alapjogi vetületére figyelemmel lett volna.

3. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) gyakorlata segítséget nyújthat az alkotmányos – az Alaptörvényben és nemzetközi egyezményben rögzített - alapvető jogok értelmezéséhez, tartalmuk és kiterjedésük

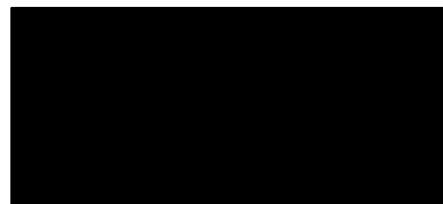

meghatározásához. Az Emberi Jogok Európai Egyezményében (a továbbiakban: EJEE) biztosított jogok jelentésértartalma ugyanis az EJEB egyedi ügyekben hozott döntéseiben testesül meg, amely elősegíti az emberi jogok értelmezésének egységesen érvényesülő felfogását {4/2013. (II. 21.) AB határozat, Indokolás [19]}. Az EJEB gyakorlatának figyelembevétele nem eredményezheti az Alaptörvényből le nem vezethető jog biztosítását, azonban magában foglalja az Alaptörvényben biztosított alapvető jog korlátozása megítélésekor az EJEB által biztosított védelmi szint garantálását. Az EJEB gyakorlata az alapvető jogoknak azt a minimum szintjét határozza meg, amelyet minden részes államnak biztosítani kell. Az Alkotmánybíróság azonban ettől eltérő, magasabb követelményrendszert is kialakíthat az emberi jogok (alapvető jogok) védelmére.

4. Az Alkotmánybíróság döntéséhez ezért – nézetem szerint – szükséges az EJEB-nek az adott ügyben felmerült kérdéssel kapcsolatba hozható gyakorlatát áttekinteni.

Az EJEE 6. cikk (1) bekezdése – az Alaptörvénnyel megegyezően - mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az EJEB a bírói döntések tartalmával összefüggésben jellemzően azt hangsúlyozza, hogy valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét [*Taxquet kontra Belgium* (926/05); 2010. november 16.].

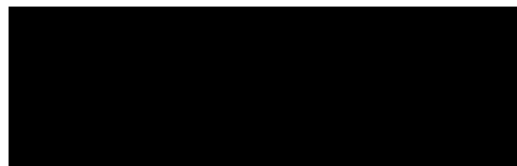
5. Az EJEB a bíróságok jogértelmezésével összefüggő ügyekben a jogértelmezés állított hibáját kizárólag akkor vizsgálja, hogy ha az a tisztességes eljárás más részjogosítványával {például: nyilvános tárgyaláshoz való jog [*Ryabykh kontra Oroszország* (52854/99), 2003. július 24.], vagy a bíróságok kiszámítható, egységes értelmezésen alapuló joggyakorlatának hiányával [*Beian kontra Románia* (30658/05), 2007. december 6.] összefüggésben eredményezi a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét, és ezzel összefüggésben valamely jogszabály biztosította jog gyakorlásának kizárását.

6. Ez utóbbi ügyben kifejtett állásponttal hasonlóságot mutat az Alkotmánybíróságnak az a gyakorlata, miszerint egy szabályozás felülírása, kitágítása a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási - tulajdonképpen jogalkotási - tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. Megjegyzem: hangsúlyozza azt is e körben az Alkotmánybíróság, hogy „A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]}

Véleményem szerint a jelen ügyben olyan kirívó jogértelmezési hibát vétett a Kúria, amely sértette a bíróságok kiszámítható, egységes értelmezésen alapuló joggyakorlatának, valamint az önkénymentes, objektív és átlátható bírósági jogértelmezésnek a követelményét. Mindez sérti a tisztességes eljáráshoz való jog strasbourgi és magyar alkotmánybírósági gyakorlatban kialakított mércéit (lásd például a 3173/2015. (IX. 23.) AB határozatot; lásd még ehhez hasonlóan a *Sovtransavto Holding v. Ukraine*, no. 48553/99, § 97, ECHR 2002-VII; *Păduraru, v. Romania*, no. 63252/00, § 92; *Pérez Arias v. Spain*, no. 32978/03, § 27, 28 June 2007 ügyeket).

7. Ezzel összefüggésben arra is rá kívánok mutatni, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az indokolt bírói döntéshez fűződő jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül értelmezhető {lásd: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]-[34], 8/2015. (IV. 17.) AB határozat, Indokolás [65]}. Az alkotmányos előírás ugyanakkor kizárólag az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezi a bíróságot. Irányadó ez a megállapítás mind a bíróság döntésének a tartalmára, mind a döntés alapjául szolgáló indokok bemutatására. Ezért az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez fűződő jog érvényesülésének vizsgálatába minden esetben bevonja a jogvita jellege és az adott ügy típusa által kijelölt konkrét eljárásjogi szabályokat is. Az Alkotmánybíróság ilyen módon annak a megállapítására törekszik, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Álláspontom szerint a

fenti követelményeknek nem tett eleget a Kúria, amikor indokolás nélkül tért el a Pp. és az Mt. idézett szabályának évtizedek óta egységes értelmezésétől.

8. A fentiekben kifejtetteket összegezve az Alkotmánybíróság jellemzően akkor vizsgálhatja érdemben a bírói jogértelmezés hibájára alapított alkotmányjogi panaszt, ha az eljáró bíróság az előtte folyamatban volt, valamely Alaptörvényben biztosított jog szempontjából releváns ügynek az alaptörvényi érintettségére tekintet nélkül járt el (lásd az Alaptörvény 28. cikkét és az azt értelmező 3/2015. (II. 2.) AB határozatot), vagy az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog (itt a tisztességes eljáráshoz való jog) alkotmányos tartalmával. Hangsúlyozandó, hogy e két szempont közül bármelyik a támadott ítélet alaptörvény-ellenességének megállapításához és megsemmisítéséhez vezet.

Az adott ügyben a tisztességes eljáráshoz való jog kapcsán az ügy alapjogi vetülete felmerül, mint ahogy a kirívó jogértelmezési hiba vizsgálatának szükségessége is azáltal, hogy a Pp. 275. § (1) bekezdése és az Mt. 89. §-ának – a bírói gyakorlatban eleddig egységesen alkalmazott – értelmezésétől indokolás nélkül eltért a Kúria. Álláspontom szerint ezért a Kúria támadott ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, így kérem annak alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését.

Mellékelten csatolom az ügy vitelére szóló meghatalmazást és az adatkezelési nyilatkozatot.

Kelt: Budapest, 2015. november 7.

